

SAMLENOTAT

Klima-, Energi- og Bygningsministe-
riet
19. maj 2015

Rådsmøde (miljø) den 15. juni 2015

Dagsorden	Side
1. Internationale klimaforhandlinger	2
- <i>Politisk drøftelse</i>	

1. Internationale klimaforhandlinger

- Nyt notat

1. Resumé

På miljørådsmødet den 15. juni 2015 lægges op til en politisk drøftelse af de internationale forhandlinger om en ny global klimaaftale, der forventes vedtaget ved den 21. partskonference (COP21) under FN's klimakonvention (UNFCCC) i Paris i december 2015. Rådsmødet finder sted umiddelbart efter den næste forhandlingssession under UNFCCC, der afholdes i Bonn, Tyskland, den 1.-11. juni 2015. Drøftelsen vil være en anledning til, at ministre drøfter status i forhandlingerne samt EU's strategi frem mod Paris. Det forventes, at drøftelsen vil give ministre mulighed for at udveksle synspunkter omkring EU's prioriteter og de centrale udeståender i forhandlingerne om klimaaf-talen. Det lettiske formandskab forventes forud for mødet at cirkulere spørgsmål, der skal fokusere ministrenes drøftelse.

Drøftelsen vil ikke have konsekvenser for dansk ret.

2. Baggrund

Status for FN's klimaforhandlinger

Næste forhandlingssession under de internationale klimaforhandlinger vil finde sted i Bonn, Tyskland, den 1.-11. juni 2015. Udgangspunktet for forhandlingerne vil være den såkaldte "ADP-tekst" (eller Genève-tekst), der under årets første forhandlingssession i Genève i februar voksede fra 39 sider til over det dobbelte. Dermed er alle parter positioner reflekteret i teksten og risikoen for, at der kan sættes spørgsmålstejn ved tekstens legitimitet derfor mindre. Det kan dog blive en udfordring at korte teksten ned. De to formænd for forhandlingerne (ADP-formænd) har udtrykt ønske om at opnå en forenklet og mere strømlinet forhandlingstekst på forhandlingssessionen i Bonn. UNFCCC-sekretariatet ventes at fremlægge et dokument før Bonn, der identificerer overlappende tekst i Genève-teksten for derved at gøre det lettere at korte teksten ned. Dertil ventes under forhandlingssession også at være fokus på fremdriften i forhold til parternes bidrag til den nye aftale ("Intended Nationally determined Contribution", INDC). EU fremlagde som den første store aktør sit bidrag den 6. marts 2015.

EU's prioriteter

EU's prioriteter i henhold til seneste rådskonklusioner om klimaforhandlingerne (forberedelse af COP20) vedtaget på miljørådsmøde den 28. oktober 2014 er: 1) En ambitiøs, juridisk bindende global aftale med reduktionsforpligtelser for alle parter, 2) at aftalen bliver fleksibel, så reduktionsindsatsen kan øges løbende efter 2020 og 3) et robust regelbaseret regime, så parternes reduktionsindsats kan vurderes ift. hinanden og målsætningen om at holde den globale temperaturstigning på under 2 grader (2-gradersmålsætningen). Desuden arbejder EU for, at alle parter kommunikerer deres bidrag til den globale klimaaf-tale til FN hurtigst muligt.

Europa-Kommissionens meddelelse om en global klimaaf-tale

Den 25. februar 2015 offentliggjorde Kommissionen sin meddelelse om "Parisprotokollen - En plan for bekæmpelsen af globale klimaændringer efter 2020". Denne indeholder Kommissionens vision for en transparent og dynamisk juridisk bindende global klimaaf-tale. Meddelelsen tager afsæt i EU's position om at arbejde for vedtagelse af en juridisk bindende ambitiøs global aftale med reduktionsforpligtelser for alle parter. Meddelelsen er bygget op omkring fem overordnede temaer, som i Kommissionens optik bør være indeholdt eller reflekteret i en global klimaaf-tale, herunder ambitiøse reduktionsbidrag; løbende vurdering af ambitionsniveauet; transparens og regler; tilpasning til klimaforandringerne; klimafinansiering og øget samarbejde. Af meddelelsen fremgår bl.a., at Kommissionen gerne ser den nye aftale blive en protokol under UNFCCC, og

at deltagelse vil kræve, at parterne påtager sig reduktionsmål. Meddelelsen indeholder herudover Kommissionens bud på, hvordan forskellige EU-politikområder aktivt kan bruges til at understøtte EU's prioriteter i klimaforhandlingerne, samt hvilke skridt man fra EU's side bør tage frem mod Paris.

EU's handlingsplan for klimadiplomati

EU's Høje Repræsentant Mogherini har desuden fremlagt en EU-handlingsplan for klimadiplomati, som har til formål at styrke og koordinere EU's budskaber og politiske kontakter med strategisk vigtige lande forud for COP21. På dansk initiativ er der blevet oprettet en referencegruppe til gennemførelsen af planen, som består af udenrigsministre fra Danmark, Nederlandene, Sverige, Tyskland, Storbritannien og Norge.

3. Formål og indhold

Det lettiske formandskab har sat de internationale klimaforhandlinger på dagsordenen for miljørådsmødet med henblik på politisk drøftelse.

Drøftelsen på rådsmødet finder sted umiddelbart efter forhandlingssessionen i Bonn, Tyskland, den 1.-11. juni 2015. Derfor vil drøftelsen give ministrene mulighed for at gøre status for forhandlingerne frem mod COP21 i Paris. Samtidig vil drøftelsen have til formål at danne udgangspunkt for de rådskonklusioner om COP21, som ventes vedtaget ved et ekstraordinært miljørådsmøde, som afholdes den 18. september 2015.

Det lettiske formandskab forventes forud for mødet at cirkulere en række spørgsmål, der skal danne rammen for drøftelsen, herunder om indholdet af de kommende rådskonklusioner. Drøftelsen forventes således at sigte på at opnå en fælles forståelse af EU's prioriteter og de centrale udeståender i de internationale forhandlinger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelsen har ikke konsekvenser for dansk lovgivning.

Økonomiske konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det kan på nuværende tidspunkt ikke estimeres, hvilke økonomiske konsekvenser indgåelsen af en global klimaafnåftale på COP21 i Paris vil have for Danmark. Et nyt globalt klimaregime kan således være forbundet med væsentlige statsfinansielle konsekvenser for de ilande, der deltager i dette regime, herunder Danmark. Omfanget vil selvsagt afhænge af en sådan aftales nærmere udformning, såvel som af en intern byrdefordeling i EU af sådanne konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Drøftelsen ventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Samlenotatet er sendt i høring i Specialudvalget for Klima-, Energi- og Bygningspolitik. På mødet i Specialudvalget for Klima-, Energi- og Bygningspolitik den 19. maj 2015 fremkom følgende generelle bemærkninger:

92-gruppen anførte, at Danmark i højere grad burde vægte allianceopbygning med ligesindede lande, herunder de øvrige nordiske lande, og ikke nødvendigvis i fællesskab med EU. I allianceopbygningen var det vigtigt at være lydhør overfor ulandenenes synspunkter og ikke blot gentage egne positioner. 92-gruppen opfordrede til, at man fra dansk side, i god tid inden COP21, tog initiativ til at påbegynde drøftelser af centrale udeståender så som kompromis på klimafinansiering og evt. forøgelse af EU's egen reduktionsindsats. Dertil betonedes 92-gruppen, at det var vigtigt ikke kun at se på regulering af den internationale skibs- og luftfarts CO₂-udledninger, men også på mulighederne for en finansieringsmekanisme. Endvidere efterspurgte 92-gruppen klarhed om, hvorvidt positionen om udfasning af subsidier til fossile brændstoffer omfattede både subsidier til forbrug og produktion.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Overordnet er der fortsat bred enighed blandt medlemsstaterne om at fastholde fokus på EU's prioriteter. Endvidere forventes generelt at være enighed om, hvad de centrale udeståender i forhandlingerne er, herunder aftalens juridiske form, hvorledes klimafinansiering og tilpasning reflekteres i den globale aftale samt differentiering mellem i- og ulande. Dog må det forventes, at der blandt medlemsstaterne vil være en forskellig betoning af relevansen af de enkelte områder.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side anses det som centralt, at EU sikres størst mulig indflydelse i forhandlingerne. Regeringen hilser derfor muligheden for en drøftelse af FN's klimaforhandlinger, herunder EU's hovedprioriteter, velkommen. Regeringen vægter behovet for en koordineret tilgang og fælles forståelse af EU's prioriteter frem mod Paris. Ligesom regeringen betoner relevansen af en klar og fokuseret kommunikation af EU's prioriteter. Derfor lægges fra dansk side vægt på korte og fokuserede budskaber i de rådskonklusioner, der forventes at blive vedtaget på det ekstraordinære miljøråde i september - med særlig fokus på nedenstående prioriteter.

Regeringen støtter, at EU arbejder for en juridisk bindende ambitiøs global klimaaf tale med reduktionsmål for alle parter. Ligeledes støtter regeringen, at EU arbejder for en aftale, der er tilstrækkelig fleksibel til, at reduktionsindsatsen kan øges løbende efter 2020, hvor den nye aftale ventes at træde i kraft.

Regeringen arbejder for, at EU i FN's klimaforhandlinger prioriterer fokuseret og målrettet allianceopbygning med særligt de progressive ulande, herunder de afrikanske lande og de små østater, samt øget klimadiplomati for at sikre indgåelse af en ambitiøs, juridisk bindende global klimaaf tale på COP21 med tidlige og ambitiøse reduktionsindsatser fra særligt de store udledere. I den forbindelse kan fremhæves EU's ambitiøse reduktionsbidrag til den globale klimaaf tale i første kvartal af 2015 og mangeårige klimabistand til udviklingslandene.

En global aftale i Paris vil være et stort skridt, men den vil formentligt ikke i sig selv være tilstrækkelig til at holde den globale temperaturstigning under 2 grader. Derfor arbejder regeringen under hensyntagen til EU's ambitiøse reduktionsbidrag for 2030 for at sikre en fleksibel aftale, så parterne løbende kan øge reduktionsindsatsen samt for et globalt og langsigtet reduktionsmål. Dette er også prioriteter for de afrikanske og mindst udviklede lande samt de små østa-

ter, og Danmark arbejder derfor for at styrke alliancen med disse grupper ved at fremme de fælles prioriteter med henblik på at lægge pres på nogle af de større og mindre progressive parter.

Regeringen arbejder ligeledes for, at EU har fokus på at adressere klimatilpasning i den nye aftale og mobilisere klimafinansiering til ulandene, herunder særligt privat klimafinansiering, da dette er centralt for ulandenes omstilling til lavemission samt for at øge den globale reduktionsindsats før 2020. Desuden har Danmark fokus på at forbedre rammevilkårene for klimainvesteringer bl.a. ved at reducere subsidier til fossile brændstoffer. Det er dog fortsat ganske usikkert, hvordan det endelige kompromis om klimafinansiering på COP21 vil se ud.

Regeringen arbejder også gennem EU for, at den nye globale aftale omfatter alle sektorer, herunder udledninger fra skibs- og luftfart. Selve reguleringen af den internationale skibs- og luftfarts CO₂-udledning håndteres i regi af IMO og ICAO.

Derudover har Danmark bidraget til EU's fokus på at øge reduktionsindsatsen før 2020. På COP20 i Lima var den danske indsats bl.a. med til at sikre, at det lykkedes at fortsætte og intensivere indsatsen for at reducere de globale udledninger før 2020. Endelig har Danmark gennem flere år arbejdet for udfasning af subsidier til forbrug af fossile brændstoffer og har medvirket til, at dette nu er blandt EU's prioriteter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat den 26. marts 2015 om Kommissionens meddelelse om "Parisprotokollen - En plan for bekæmpelsen af globale klimaændringer efter 2020".